



ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
KURUMSAL GERİ BİLDİRİM RAPORU

DEĞERLENDİRME TAKIMI

Prof. Dr. Mustafa Güden (Başkan)

Prof. Dr. Huriye Şebnem Burnaz

Prof. Dr. Akile Büke

İsmail Durak

Doç. Dr. Dilek Özmen

Prof. Dr. Metehan Uzun

Tarih 19-22/11/2017

ÖNSÖZ

Yükseköğretim Kalite Kurulu adına Çukurova Üniversitesi (ÇÜ) dış değerlendirme sürecinde görevlendirilen değerlendirme takımımız dış değerlendirme ölçütleri kapsamında ilgili yükseköğretim kurumunu objektif ölçütlerle değerlendirmiştir. Değerlendirme sürecinde 20 Ekim 2017 tarihinde ön bilgilenme amacı ile Çukurova Üniversitesi'ne bir ziyaret gerçekleştirilmiş ve değerlendirme ziyaretinin ayrıntıları belirlenmiştir. Bu kapsamda planlanan hazırlıklar tam ve zamanında yapılmış, ziyaret sırasında sağlıklı iletişim kurulmuş, 19-22 Kasım tarihleri arasında yapılan ve objektif gözlem ve analizlere dayanan değerlendirmeler öz ve etkili bir dille 22 Kasım 2017 tarihinde sözlü olarak kuruma iletilmiştir.

Değerlendirme takımı, dış değerlendirme süreci kapsamında kurumun kalite güvence sistemini, kurumda yürütülen eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirme faaliyetlerini, bölgesel ve ulusal ölçekte öne çıkan toplumsal katkıyı ve kurumun yönetim sistemini niteliksel ve niceliksel olarak değerlendirmiştir. Değerlendirme yapılırken Yükseköğretim Kurulu Kurumsal Dış Değerlendirme Yönergesi, Kurumsal Dış Değerlendirme Ölçütleri ve kurumun Kalite Kurulu'na sunduğu Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR) ve Aday Araştırma Üniversitesi Özdeğerlendirme Raporu temel alınmıştır.

Çukurova Üniversitesi Dış Değerlendirme Sürecinde görev alan değerlendirme takımımızın tüm üyeleri, işbirliği içerisinde, etik ilkelere bağlı gerçekleştirdikleri değerlendirme sürecinin kurumun sürekli iyileşme faaliyetlerine katkı sağlayacağı inancıyla, Üniversitenin rapordaki yorum ve önerileri faydalı bulmuş olması ümit edilmektedir.

Toplantılarda bizlerle olan ve samimi paylaşımlarda bulunan başta Sayın Rektör Prof. Dr. Mustafa KİBAR ve Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Seyde Seyhan TÜKEL, Prof. Dr. Şeref ERDOĞAN ve Prof. Dr. İbrahim Halil ELEKCİOĞLU ve Kalite Komisyonu Üyeleri olmak üzere, Çukurova Üniversitesi tüm akademik ve idari personeline, öğrencilerine ve dış paydaşlarına çok teşekkür ediyoruz.

1. Giriş

1.1 Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci

Çukurova Üniversitesi, Yükseköğretim Kalite Güvence Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri uyarınca 2016 yılı iç değerlendirme raporunu Nisan ayı sonu itibariyle Yükseköğretim Kalite Kurulu'na sunmuş ve YÖK tarafından 2017 yılında kalite yönü ile değerlendirmeye alınmıştır. Dış Değerlendirme Takımı, Yükseköğretim Kalite Kurulu Kurumsal Dış Değerlendirme Yönergesinin 6. maddesi uyarınca oluşturulmuştur. Aynı yönergenin 12. maddesi uyarınca takım üyelerine ve kuruma uygun olacak şekilde, takım başkanı Prof. Dr. Mustafa GÜDEN ve kurumun rektörü Prof. Dr. Mustafa KİBAR tarafından ortaklaşa kararlaştırılan 20 Ekim 2017 tarihinde ön saha ziyareti ve 19-22 Kasım 2017 tarihleri arasında kurum ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Bu ziyaretler sırasında; Üniversite üst yönetimi, Kalite Komisyonu üyeleri, birim yöneticileri, akademik ve idari personel, öğrenciler ve dış paydaşlarla daha önceden tarih ve zamanı belirli toplantılar yapılmış, üniversite yerleşkesinde bazı birimler ziyaret edilmiştir. Değerlendirme sürecinin temel amacı kurumun ne yapmaya çalıştığını, misyon ve hedeflerine ne şekilde ulaşmayı planladığını, yapılan uygulamaların işlerliğini nasıl değerlendirdiğini ve geleceğe yönelik süreçlerini nasıl iyileştirmeyi öngördüğünü anlamaya çalışmaktır.

1.2 Kuruma İlişkin Bilgiler

Çukurova Üniversitesi; 1969 yılında Ankara Üniversitesi tarafından temelleri atılan Ziraat Fakültesi ile 1972 yılında Atatürk Üniversitesi tarafından açılan Tıp Fakültesi'nin birleşmesi ile 1973 yılında kurulmuştur. Üniversite bünyesine 1973 yılında Temel Bilimler Fakültesi'nin, 1978 yılında Mühendislik Fakültesi'nin ve 1982 yılında İdari Bilimler Fakültesi'nin katılması ile fakülte sayısı 5'e ulaşmıştır. Temel Bilimler Fakültesi'nin ismi 1983 yılında Fen-Edebiyat Fakültesi olarak değiştirilmiş ve İdari

Bilimler Fakültesi ile Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi birleşerek İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi adını almıştır. Mühendislik Fakültesi ile Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ne bağlı Mühendislik Fakültesi 1982 yılında birleşerek Mühendislik Mimarlık Fakültesi oluşmuştur. Ayrıca Adana, Mersin ve Hatay'da Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı iki yıllık Yabancı Dil Yüksekokullarının birleşmesiyle Eğitim Fakültesi kurulmuştur. Su Ürünleri Fakültesi ise 1992 yılında Su Ürünleri Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle oluşmuştur. Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitülerinin 1982 yılında kurulmasıyla Çukurova Üniversitesi'nde yüksek lisans ve doktora eğitimine başlanmıştır. 1993 yılında kurulan İlahiyat, Dış Hekimliği ve Güzel Sanatlar Fakülteleri ile fakülte sayısı 10'a yükselmiştir. Yine aynı yıl Adana Sağlık Hizmetleri MYO ile Kozan MYO kurularak eğitime başlamıştır. Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu 1994 ve Karaisalı MYO 1995 yılında kurulmuştur. Bir yıl sonra Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'na, Adana Sağlık Hizmetleri MYO ise Adana Sağlık Yüksekokulu'na dönüştürülmüştür. Kadirli MYO'nun 1997 yılında, Yumurtalık MYO'nun 2000 yılında ve İletişim ve Hukuk Fakültelerinin 2007 yılında kurulması ile akademik birim sayısı 25'e ulaşmıştır. Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'nde 2009 yılında Teknik Bilimler MYO kurulmuştur. Yine aynı yıl Ceyhan'da Ceyhan Mühendislik Fakültesi kurulmuştur. İmamoğlu, Feke ve Tufanbeyli ilçelerinde ise 2011 yılında 3 meslek yüksekokulu açılmıştır. Eczacılık Fakültesi ve Sivil Havacılık Yüksekokulu (ana yerleşke) ve ilçelerde ise Kozan İşletme Fakültesi, Ceyhan Veteriner Fakültesi ve Aladağ MYO 2012 yılında kurulmuştur. Ceyhan Sağlık Hizmetleri MYO ile Sağlık Hizmetleri MYO 2013 yılında tek çatı altında birleştirilmiştir. Adana Sağlık Yüksekokulu'nun 2015 yılında Sağlık Bilimleri Fakültesi'ne dönüştürülmesi ile Fakülte sayısı 17'ye ulaşmıştır. Çukurova Üniversitesi, halen 17 Fakülte, 3 Enstitü, 1 Devlet Konservatuarı, 4 Yüksekokul, 12 Meslek Yüksekokulu ve 35 Araştırma Uygulama Merkezi ile eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini sürdürmektedir. Çukurova Üniversitesi bölgede diğer birçok üniversitenin de kurulmasında aktif rol üstlenmiştir. Bina, laboratuvar ve eğitim-öğretim araçlarıyla birlikte 2 Yüksekokul Mersin Üniversitesi'ne; 3 Yüksekokul Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'ne ve

Kahramanmaraş'taki Araştırma ve Uygulama Merkezi binaları Sütçü İmam Üniversitesi'ne devredilmiştir. Osmaniye ve Kadirli Meslek Yüksekokulları ise 2007 yılında Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'ne tüm birimleriyle devredilmiştir.

Çukurova Üniversitesi Balcalı Yerleşkesi, Adana ili, Sarıçam ilçesi sınırları içerisinde yer alan Seyhan Baraj Gölü'nün doğu yakasında yaklaşık 18.000 dekar alanı kaplamaktadır. Üniversitenin toplam arazisi yerleşke dışındaki arazi ile birlikte 20.000 dekara ulaşmaktadır. Balcalı adı, Üniversite'nin inşasından önce yerleşkenin içinde bulunan ve aynı adı taşıyan köyden gelmektedir. Ziraat Fakültesi'nin araştırma ve uygulama amacıyla kullandığı çiftlik alanı da bu yerleşkenin içerisinde yer almaktadır.

Çukurova Üniversitesi Master Plan Komisyonu tarafından Çukurova Üniversitesi Master Planı oluşturulmuş olup yeni eğitim alanlarının oluşturulması, mevcut eğitim alanlarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi bu plan dahilinde belirlenmiştir. Artacak öğrenci sayısına göre eğitim hizmetlerinin yanı sıra sosyal ve teknik altyapı ihtiyaçlarını makro düzeyde belirlemek amacıyla Çukurova Yerleşkesi ile ilgili kısa, orta ve uzun vadede alınacak tüm karar ve uygulamalar bu plan çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

1.3 Değerlendirme Süreci

Dış değerlendirme süreci; Kurumun Yükseköğretim Ulusal Strateji ve Hedefleri ışığında belirlenmiş misyonu, vizyonu ve kalite güvencesine yönelik olarak belirlenen Kalite Politikası, 2012-2016 Stratejik Planı ve Kurum İç Değerlendirme Raporu'nun incelenmesi ile saha ziyareti ve sonrasında yapılan sözlü çıkış bildirimini takiben Kuruma iletilecek Geri Bildirim Raporu'na kurumun 30 gün yanıtının alınması, Nihai Geri Bildirim Raporunun hazırlanması ve sürekli iyileşme çalışmalarında faydalanılmak ve toplumla da paylaşılmak üzere raporun son halinin kuruma iletilmesi aşamalarını kapsamaktadır. Hem raporun değerlendirilmesi, hem de dış değerlendirme ziyareti sırasındaki gözlemlerimize dayalı olarak kurumun güçlü yönleri ve gelişmeye açık yanları belirlenmiştir. Bu kapsamda hazırlanan mevcut rapor; kalite güvence sistemi, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve yönetim sistemi başlıkları altında sunulmuştur.



Ön saha ziyareti



Rektör ziyareti



Kalite komisyonu toplantısı



Çıkış bildirimi

Şekil 1 Ön saha ve değerlendirme ziyaretlerinden resimler

2. Kalite Güvence Sistemi

Üniversitenin geçmişini ve bugünü analiz etmek ve gelecekle ilgili hedeflerini ve politikalarını belirlemek üzere 2006 yılında Çukurova Üniversitesi Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Kurulu'nu oluşturulmuştur. Yükseköğretim Kurumları Kalite Güvencesi Yönetmeliği'nin 2015 yılında yayımlanmasından sonra Üniversite Kalite Güvencesi Yönergesi oluşturulmuş ve bu kapsamda Kalite Komisyonu kurularak çalışmalarına başlamıştır. Üniversite daha sonra kalite süreçlerini daha iyi gerçekleştirebilmek ve izleyebilmek amacıyla Kalite Güvencesi Yönergesini 30 Mayıs 2017'de güncellemiş ve Kalite Koordinatörlüğü'nü kurmuştur. Ayrıca rektörlük bünyesinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı altında Kalite Güvencesi Ofisi ve her birimde Kalite Güvencesi Birim Temsilcisi bulunmaktadır.

Kalite Komisyonu'nda üniversite senatosu tarafından belirlenen farklı bilim alanlarından ve farklı fakülte ya da yüksekokulları temsil edecek şekilde ve daha önce kalite ile ilgili çalışmalarda bulunmuş, deneyimli 17 üye görev yapmaktadır. Kalite Komisyonu'nun yetki, görev ve sorumlulukları ve organizasyon yapısı tanımlanmış olup Üniversitenin internet sayfasından komisyon çalışmaları kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Kalite Komisyonu, Üniversitenin stratejik planı ve hedefleri doğrultusunda, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idarî hizmetlerinin değerlendirilmesi, kalitesinin geliştirilmesi ve Üniversitenin iç ve dış kalite güvence sisteminin kurulması, kurumsal göstergelerinin tespit edilmesi ve bu kapsamda yapılacak çalışmaların yürütülmesi amacıyla toplantılar yapmaktadır. Komisyon ve alt çalışma grupları tarafından 26.08.2016-12.04.2017 tarihleri arasında 16 toplantı yapılmıştır. Alınan kararların uygulamaya aktarılması konusunda süreci değerlendirebilmek için daha fazla veriye ve zamana ihtiyaç olduğu gözlemlenmiştir.

Üniversite genel kalite politikasını; *“kalite güvence sisteminin Üniversitemizin tüm birimlerinde yerleştirilmesi, içselleştirilmesi ve tüm paydaşlarımıza yansıyan gelişmelere zemin oluşturmasıdır”* şeklinde tanımlamıştır. Ayrıca eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme ile yönetim sistemi politikalarını da ortaya koymuş ve alt başlıklar halinde internet sayfasında yayımlamıştır.

Kurum, kalite güvence politikasını belirlemede YÖDEK standartlarını temel aldığı ve çalışan memnuniyetini öncelediğini ifade etmiştir. Kurumsal performansın ölçülmesine dair göstergeleri mevcut olmasına karşın, bunların kalite süreçlerine yönelik izleme ve değerlendirme süreçleri henüz tanımlanmamıştır. Kurum tarafından 2017 yılında kalite ile ilgili objektif göstergelerin belirlenerek bu göstergeler doğrultusunda kalite süreçlerinin ve iş akışlarının tanımlanmasının hedeflendiği belirtilmektedir. İç kontrol ve iç denetim sistemi stratejik plan ve kalite süreçleri ile ilişkilendirilmeye çalışılmıştır. Ancak iç kontrol ve iç denetim sisteminin alt birimlere yeterince ulaşmadığı gözlemlenmiştir. *Bu durum, Üniversitenin gelişmeye açık yönü olarak değerlendirilmiştir.*

Üniversite tarihsel gelişimi, misyonu, vizyonu, değerleri, hedefleri, organizasyon yapısı, stratejik planı ve yıllık raporları gibi bilgileri internet sayfasında kamuoyu ile paylaşmıştır. İnternet sayfasında ilan edilen misyon, vizyon, değerler ve hedefler Üniversitenin KİDR’nda belirtilenler ile aynı olmakla birlikte Araştırma Üniversitesi Özdeğerlendirme Raporundaki misyon, vizyon temel değerler ve hedefler ile farklılık göstermektedir. Bu farklılığın nedeninin Üniversitenin misyon, vizyon ve hedeflerini Aday Araştırma Üniversitesi başvuru sürecinde revize etmesinden kaynaklandığı öğrenilmiştir. Üniversite söz konusu değişiklikleri halen çalışmalarını devam ettirmekte olan 2019-2023 Stratejik Plana yansıtacağını beyan etmiştir. Kurum iyileştirme alanlarının neler olduğunu henüz bir dış değerlendirme sürecinden geçmediği gerekçesi ile belirtmemiştir.

Kurum tarafından stratejik plan, performans programı ve bütçe arasındaki ilişki fonksiyonel bir şekilde tanımlanmamıştır. Üniversite tarafından planlama, uygulama, kontrol ve önlem alma (PUKÖ) döngüsü yönetim sistemi, eğitim öğretim, araştırma ve varsa toplumsal katkı süreçleriyle idari ve yönetsel süreçlerin tamamında (bu sürecin yalnızca yıllık bazda bütçe ile irtibatlandırılarak performans ölçümü yapıldığı şeklinde işletildiği izlemi edinilmiştir) işletilmemektedir. Ayrıca PUKÖ döngüsü kullanılarak stratejik planda yer alan hedeflere ulaşıp ulaşılmadığının sistematik olarak nasıl izlendiğine yönelik net bir bilgi olmadığı anlaşılmıştır. *Bu noktalar Üniversitenin gelişmeye açık yönü olarak değerlendirilmiştir.*

Kurum yöneticilerinde, kalite çalışmalarına yönelik farkındalık, sahiplenme ve motivasyon düzeyi yüksektir. *Bu durum kurumun güçlü yanı olarak belirlenmiştir.*

Kurumun uluslararasılaşma stratejisi mevcuttur. Üniversitenin 2016 yılında Erasmus programı çerçevesinde toplam 24 Avrupa ülkesinden 235 Üniversite ile ikili anlaşması bulunmaktadır. Bugüne kadar yaklaşık 2.900 öğrenci Erasmus öğrenim ve Erasmus staj hareketliliğinden yararlanmıştır. Mevlana değişim programı kapsamında da 49 öğrenci 18 farklı ülkeye giderek değişim programından yararlanmıştır. Bugüne kadar 94 farklı ülkeden toplam 1.881 uluslararası öğrenci ÇÜ’de öğrenim görmüştür. Ancak bu anlaşmaların sonuçlarının kuruma katkısını değerlendirecek somut verilere ulaşılamamıştır. Stratejik planda kurumda görev yapan uluslararası öğretim elemanlarının (Azerbaycan, Bulgaristan, Kırgızistan, Tataristan, Kazakistan ve Ukrayna’dan olmak üzere) sayısının 23 olduğu belirtilmiştir. Öğretim elemanı sayılarının yıllara göre dağılımının yanı sıra kuruma katkılarını değerlendirecek mekanizma bulunmamaktadır.

Kurum, kurum içi kalite kültürü farkındalığı oluşturma konusunda çalışmalar yapmaktadır. Yöneticilerinin, akademik ve idari personelin bu konuda motivasyonları yüksektir. Ayrıca üst yönetim tarafından Üniversite içi huzurlu ve özgür bir çalışma ortamı sağlandığı gözlenmiştir. Bunların yanı sıra kurumsal aidiyet kültürünün öğrenciler dahil tüm paydaşlarda gelişmiş olması *kurumun güçlü yanları olarak belirlenmiştir.*

Kurumsal hafıza; sadece stratejik plan ve ilgili dokümanlara değil yerleşkenin fiziki mekanlarına da yansımakta ve kıdemli öğretim üyelerinin tutum ve davranışları ile de aktarılmaktadır. Kurum kültürü stratejik planda ve performans göstergeleri arasında yer almakta ve kurum üst yönetimi kurumsal hafızanın korunması konusuna hassasiyet göstermektedir. Kurum bölgede pek çok üniversitenin kuruluşuna katkıda bulunmuş olup yıllar içerisinde uyumlu bir çalışma ortamı oluşturmuş bir üniversitedir. *Bu durum kurumun güçlü yanı olarak belirlenmiştir.* Ancak Kurumun tarihsel geçmişi ve alışkanlıkları olmakla birlikte bunların kalite güvence sistemine entegre edilmesi yönünde çalışmaların yapılması gerekmektedir

Kurum içi birimler arası bütçe, akademik ve idari kadro ile fiziksel mekan ve donanım dağılımında birimlerden gelen talepler değerlendirilmekte ve öncelikli alanlar göz önüne alınarak yeni açılan birimlere öncelik verilmektedir. Akademik atamalarda ise yükseltmeler öncelenmektedir. Ancak fakülteler ve/veya fakültelerin bölümleri arasında öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı ve öğrenci başına düşen fiziki mekan ve donanım oranlarında büyük farklılık gözlenmekte, bazı bölümlerde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı sürdürülebilir sınırların üzerindedir. Ziyaret sırasında Mühendislik Fakültesi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayıları çok yüksektir ayrıca fiziki mekan ve donanım oranları yetersizdir. Ziraat Fakültesinde ise bilgisayar donanımının eksik olduğu gözlenmiştir. *Bölgülerde öğrenci sayılarında görülen büyük farklılıklar gelişmeye açık alan olarak belirlenmiştir.*

Kurumun Kalite Komisyonunun yetki görev ve sorumlulukları ve organizasyon yapısı tanımlı olup komisyon, çalışmalarını kapsayıcı ve katılımcı yaklaşımla yürütmektedir. Komisyon çalışmaları internet sayfasından paylaşılmaktadır.

Kurumda kalite komisyonu dışında dış danışma kurulu oluşturulması ile ilgili çalışmalar yürütülmektedir. Kurumun bunun haricinde kendine özgü kalite odaklı komisyonu veya kurulu bulunmamaktadır.

Kurum tarafından kurumsal dış değerlendirme, program akreditasyonu, laboratuvar akreditasyonu gibi süreçlerin önemsendiği ve kalite komisyonunda eğitim ve öğretim alt çalışma grubunun kendi içerisinde akreditasyon grubu oluşturulması kararı aldıkları ve akademik birimlerin akreditasyonuna yönelik çalışmalar planladıkları görülmektedir. Kurumun birimler bazında kalite ve akreditasyon çalışmalarına bakıldığında; Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi Merkez Laboratuvarı, uluslararası bir akreditasyon kuruluşu olan “Joint Commission International” (JCI) tarafından klinik laboratuvar programı standartları açısından değerlendirilmiş ve akredite edilmiş olduğu, Tıp Fakültesinin UTEAK tarafından 2012 yılında 6 yıllığına akredite edildiği, ve reakkreditasyon sürecinde olduğu, Diş Hekimliği Fakültesinin 2006 yılında ISO 9001-2000, 2013 yılında ISO 9001-2008 Kalite Yönetim Sistemi sertifikalarını aldığı, Kan merkezinin 2009 yılında uluslararası bir kuruluş olan TQCS International tarafından ISO 9001:2008 kalite sertifikasını almış olduğu görülmektedir.

Fen Edebiyat Fakültesi İstatistik Programı da; program akreditasyonu için FEDEK (Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği) başvurusu yapılmış olup halen değerlendirme aşamasındadır. Kurumun KİDR sürecinden yararlandığı ve bu süreçte Araştırma Üniversitesi vizyon farklılaşması görüşünü benimsediği gözlenmiştir. *Kurumun akreditasyon çalışmalarını sürdürüyor ve destekliyor olması güçlü yan olarak belirlenmiştir.*

Kurum iç paydaşlarını (akademik ve idari çalışanlar, öğrenciler) ve dış paydaşlarını (işverenler, mezunlar, meslek örgütleri, araştırma sponsorları, belediyeler, kamu kuruluşları vb.) belirlemiştir. Kalite Komisyonu tarafından 2016 yılında odak grup toplantıları ile iç ve dış paydaş analizlerine başlanmış ve bu toplantıların düzenli olarak gerçekleştirileceği belirtilmektedir. Gerçekleştirilen toplantılar katılım ve kapsayıcılık açısından geniş bir grup ile yapılmıştır. Fakat bu toplantıların ne sıklıkla yapılacağı belirtilmemiştir. Kurum dış paydaşları ile yaptığı görüşmelerden elde ettiği geri bildirimleri değerlendirerek bazı eğitim programlarının müfredatında değişiklik (Mühendislik-Mimarlık Fakültesinin Otomotiv, Endüstri ve Tekstil Mühendisliği Programlarında ve Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarım programlarında 7+1 uygulamasına geçilmesi) yapmıştır. Ayrıca Kurum Stratejik Planının hazırlanmasında da iç ve dış paydaşların görüşlerinin alındığı; toplantılar ile paydaş analizinin yapıldığı görülmüştür. *Kurumun dış paydaşları ile iyi ilişkileri güçlü yan olarak belirlenmiştir.*

Üniversitede yürütülmekte olan faaliyet ve süreçlerin veri toplama, analiz ve raporlamasına yönelik olarak Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVES), Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS), Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi (ÇÜBİS), Proje Süreçleri Yönetim Sistemi (BAPSİS), Eğitim Öğretim Bilgi Sistemi (EÖBS), Özlük Yönetim Sistemi, Mekan ve Network Yönetim Bilgi Sistemi ve Kütüphane Otomasyon Sistemi gibi çeşitli bilgi yönetim sistemleri bulunmaktadır. Bu sistemler Bilgi İşlem Daire Başkanlığı bünyesinde hizmet vermektedir. Üniversitenin elde ettiği bu bilgileri PUKÖ döngüsünü kullanarak akademik ve idari hizmetlerin kalitesini arttırmaya yönelik

çalışmalarda kullanma boyutunda yeterli bilgi elde edilememiştir. *Bu durum Üniversitenin gelişmeye açık yönü olarak değerlendirilmiştir.*

Birçok birimin kendine özgü mezun takip yapılanmaları (mezunlara yönelik dernek, grup oluşumları mevcut olup bu dernekler çerçevesinde faaliyetler düzenlemektedir) bulunmasına rağmen, Kurumun merkezi olarak mezun bilgi sistemi bulunmamaktadır. Kurum tarafından Mezun Takip Sisteminin kurulması çalışmalarının devam ettiği belirtilmektedir. Ayrıca Kurumun mezunlarına yönelik istihdam verileri de takip edilmemektedir. *Bu noktalar Üniversitenin gelişmeye açık yönü olarak değerlendirilmiştir.*

Üniversitede 03.10.2017 tarihli yönerge ile “Çukurova Üniversitesi Öğrenci Senatosu” kurulmuştur. Kalite komisyonu üyeleri arasında öğrenci konseyi başkanı da bulunmaktadır. Ayrıca her bir akademik birimdeki öğrenci temsilcileri ve öğrenci kulüpleri temsilcileri aracılığı ile öğrenciler karar süreçlerinde yer almaktadır. Ayrıca “Öğrenci Senatosu” yönergesi hazırlanmış olup bu yönerge kapsamında üniversitenin tüm birimlerini temsilen belirli sayıdaki öğrenci üniversite üst yönetimi ile belirli periyotlar dahilinde bir araya gelmekte ve görüşlerini iletme fırsatı bulmaktadır.

Büyük Şehir Belediyesi, Sarıçam Belediyesi, Sarıçam Kaymakamı, TEMSA, Adana Sanayi Odası, Çukurova Kalkınma Ajansı, Adana TMMOB, Adana TMMOB Mimarlar Odası, Adana Ziraat Mühendisleri Odası, Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Adana Ticaret Odası, Adana Diş Hekimleri Odası, Gençlik Hizmetleri Spor Müdürlüğü, Adana Tabip Odası, Teknokent Girişimci Firmaları, Özel Kampüs Okulları, Spor Lisesi ve Adana Demirspor temsilcileri ile yapılan görüşmelerde Çukurova Üniversitesinin benimsendiği ve desteklendiği gözlenmiştir. Üniversitenin dış paydaşları ile ilişkileri geçmişe dayalı olup kalite kurulu tarafından sistematize edilme çalışmaları sürmektedir.

3. Eğitim-Öğretim

Köklü bir geçmişe sahip olan Çukurova Üniversitesi’nde toplam 319 farklı eğitim programı yer almaktadır. Lisans düzeyinde 17 Fakülte (66 program), 4 Yüksekokul (6 program), ön lisans düzeyinde 12 Meslek Yüksek Okulu ile (97 program) eğitim öğretim

faaliyetlerini sürdürmektedir. Lisansüstü eğitim çalışmaları ise Fen, Sağlık ve Sosyal Bilimler Enstitüleri'nde toplam 84 yüksek lisans ve 62 doktora programı ile sürdürülmektedir. Ayrıca 2017 yılında iki Anabilim Dalı ile Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü kurulmuştur.

Kuruluşundan bugüne kadar toplam 168.798 mezun veren üniversitede, 2016 yılı itibarıyla 55.485 öğrenci öğrenimini sürdürmektedir. Çukurova Üniversitesi bünyesinde toplam 2252 öğretim elemanı bulunmaktadır. Öğretim üyesi sayısı 1008 olup 495 Profesör, 202 Doçent ve 311 Yardımcı Doçent görev yapmaktadır. Ayrıca 87 Uzman, 314 Öğretim Görevlisi ve 843 Araştırma Görevlisi bulunmaktadır.

Üniversite akademik birimlerinde program amaç ve hedefleri bizzat birimler tarafından belirlenmektedir. Programların eğitim amaç-öğrenim hedeflerini belirlemede bazı birimler (örneğin Tıp Fakültesi) dış paydaş analizlerini 2000'li yılların başından beri isteğe bağlı olarak başlatmıştır. 2010 yılında ise "Bologna Süreci" çerçevesinde tüm eğitim programlarında program yenileme çalışmaları başlatılmış ve kurumda eğitim programlarının tümü tekrar gözden geçirilmiştir. Bu kapsamda bazı bölümlerde iç ve dış paydaş analizleri, bazı bölümlerde ise eğitim komisyon veya kurullarında yapılan iç paydaş analizleri ile eğitim programlarının amaç ve öğrenim çıktıları, yeterlilikleri belirlenmiştir. Eğitim programının tasarımı ve eğitimin hangi yöntemlerle verileceği konuları ise birimlerin eğitim komisyonları tarafından özerk olarak planlanıp yürütülmektedir. *Ancak program güncelleme çalışmaları kapsamında mezun görüşlerinin sistematik bir şekilde alınmaması gelişmeye açık alan olarak belirlenmiştir.*

Programların eğitim amaçları ve program çıktıları web sayfasında sistematik bir şekilde tüm paydaşlar ile paylaşılmaktadır. Diğer taraftan, lisansüstü programlarda bilgi paketlerinin tam olarak oluşturulamadığı gözlenmekle beraber kurum söz konusu eksiklikleri tamamlama çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca kurumda programların eğitim amaçlarına ve öğrenme çıktılarına ulaşılması güvence altına alınmıştır.

Kurumda stajların eğitim etkinliklerindeki yeri Üniversite'nin "Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği"nde tanımlanmıştır. KİDR'da öğrencilerin staj ve işyeri eğitimi gibi kurum dışı deneyimleri için, dış paydaşlar ile üniversite yönetiminin yaptığı protokoller ve sözleşmeler doğrultusunda işbirliklerinin var olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca

kurumun, stajların değerlendirilmesinde temel alınacak bir yönerge hazırlığında olması da işyeri staj uygulamasının sürdürülmesi konusundaki kararlılığının bir göstergesidir. *Kurumun işyeri staj uygulamasına geçmiş olması güçlü yan olarak belirlenmiştir.*

Kurumda eğitim programlarının gözden geçirme faaliyetlerinin her eğitim dönemi başında ve sonunda bölümlerin eğitimle ilgili kurul, komisyon ve akademik birimlerinde yapıldığı belirtilmektedir. Tıp Fakültesi'nde program değerlendirme modeli olarak çevre, girdi, süreç ve ürün modelinin kullanılması güçlü bir yan olarak gözlenmiştir. Buna karşılık, diğer birimlerdeki çalışmalarda paydaşların karar verme sürecinin hangi aşamalarına katıldığını, program yeterliliklerine ulaşıp ulaşılmadığını, programların güncellenme sıklığını ve sürekli iyileştirme çalışmalarının ne şekilde yapıldığını belirten sistematik bir yaklaşım bulunmamaktadır. Buna ek olarak, Üniversitede programların tercih edilme oranlarının izlenmesi ve uygun önlemlerle iyileştirilmesine yönelik yapılan sistematik bir uygulamaya da rastlanmamıştır. *Bu noktalar kurumun gelişmeye açık yönü olarak değerlendirilmiştir.*

Akredite olmak isteyen programlar ise kurum tarafından cesaretlendirilmekte ve desteklenmektedir. Programlara akreditasyon sürecinde destek sağlamak için, kalite komisyonu tarafından akreditasyona başvuru sırasında ve sonrasında işlemlerin nasıl yapılacağı, akreditasyon süreci vb. konularda bilgilendirme ve danışmanlık yapacak bir grubun kurulması planlanmaktadır.

Eğitim programlarının öğretim planları, ders öğrenme çıktıları, ders içerikleri ve AKTS kredileri kurum web sayfasında yer almaktadır. Ayrıca öğretim planındaki dersler için tanımlanmış AKTS'yi oluşturan eğitim etkinlikleri de belirlenmiştir. İş yükü temel alınarak eğitim programlarının AKTS kredileri tanımlanmıştır. Lisans programları 240, yüksek lisans programları 120 ve doktora programları 240 AKTS olacak şekilde tasarlanmıştır. Kurum AKTS etiketi almış, ayrıca 2013-2016 yılları için 'ECTS label' almaya hak kazanmıştır. Ocak 2006'dan itibaren de mezun olan bütün öğrencilerine İngilizce Diploma Eki vermektedir. Kurum tarafından öğrencinin iş yükünün belirlenmesi amacıyla web ortamında öğrenci anketlerinin düzenli aralıklarla gerçekleştirilmesi için çalışmalar başlatıldığı belirtilmektedir. *Kurumun AKTS etiketi ve diploma eki etiketi almış olması güçlü yanları olarak belirlenmiştir.*

Öğretmeden öğrenmeye geçiş stratejilerinin uygulamaya yansıtıldığına yönelik herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Öğrenci merkezli eğitim konusunda öğretim elemanlarının farkındalığı olmasına rağmen öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının yüksek olması bu uygulamanın hayata geçmesini sınırlayıcı bir faktör olarak değerlendirilmiştir. *Bu durum kurumun gelişmeye açık yönü olarak belirlenmiştir.*

Kurumda eğitici eğitimleri Tıp Fakültesi'nde 2004 yılından beri yapılmakta olup 2016 yılında da Diş Hekimliği Fakültesi'nde başlatılmıştır. 2017-2018 eğitim-öğretim döneminde "Eğitim Yöntemleri ve Ölçme Değerlendirme Becerileri Geliştirilmesinde Eğitici Eğitimi" programının yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Ancak, KİDR'da Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi dışında yapılan eğitimlerin sonuç analizleri ve katkı alanları ile ilgili herhangi bir veriye ulaşılamamıştır. *Bu durum kurumun gelişmeye açık yönü olarak değerlendirilmiştir.*

Kurumda seçmeli derslerin yönetimi için kurulmuş bir seçmeli dersler koordinatörlüğü vb. bulunmamaktadır. Bazı bölümlerde öğretim üyesi sayısının azlığı nedeni ile seçmeli dersler uygulamada zorunlu ders gibi işlem görmektedir. *Bu durumlar kurum için gelişmeye açık alan olarak belirtilmiştir.*

Kurum genelinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 41, Öğretim Üyesi başına düşen öğrenci sayısı ise 54 olarak belirlenmiştir. Üniversitede öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayıları bakımından farklı birimler arasında büyük farklılıklar olduğu anlaşılmıştır. Örneğin Ziraat Fakültesi'nde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı yaklaşık 20 iken, Tıp Fakültesi'nde bu sayı 3,1'dir. Ancak, Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde öğretim üyesi başına yaklaşık 100 öğrenci düşerken, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nde bu sayı 159'a ulaşmaktadır. *Eğitim öğretimin etkinliği açısından önem taşıyan bu durum kurumun gelişmeye açık yönü olarak değerlendirilmiştir.*

Üniversitede birimlerde dönem başında her öğrenci için, akademik ve sosyal danışmanlık yapmak üzere bir öğretim üyesi belirlenmekte ve öğrencinin eğitimi süresince bu öğretim üyesi tarafından öğrenciye danışmanlık desteği sağlanması amaçlanmaktadır. Fakat ziyaret sırasında gerek öğretim üyeleri gerekse öğrenciler ile yapılan görüşmelerde danışmanlık sistemine daha çok dönem başlarında ders seçme

aşamasında başvurulduğu, sistemden yaygın olarak yararlanılmadığı, öğrenci-danışman arasında sistematik bir iletişim ve değerlendirmenin gerçekleşmediği kanısına varılmış ve *bu gelişmeye açık alan olarak belirlenmiştir.*

Üniversite öğrenci iş yükü esaslı kredi transfer sistemini uluslararası hareketlilik programlarında kullanmaktadır. Öğrencilerin yurt içi ve/veya yurt dışındaki işyeri ortamlarında gerçekleştirebilecekleri uygulama ve stajlarda iş yükleri (AKTS kredisi) belirlenmekte ve programın toplam iş yüküne dâhil edilmektedir. Öğrenciler programlara katılmadan önce bu konularda bilgilendirilmekte ve kendilerine destek sağlanmaktadır. *Bu durum kurumun güçlü yanı olarak belirlenmiştir.*

Kurumda eğitim ve öğretim ile ilgili süreç ve ölçütler “Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” ve “Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği” kapsamında tanımlanmıştır. Dersler için başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri ders bilgi paketinde net olarak belirtilmiş ve kurumun web sayfasında paylaşılmıştır. Yine öğrencinin sınava girmesini engelleyen durumlar ve bu durumlarda yapılacak işlemler de “Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” ve “Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği”nde açık olarak tanımlanmıştır.

Öğrencilerin kuruma kabulünde ÖSYM'nin yaptığı sınav sonucu temel alınmaktadır. Ayrıca kendi imkânlarıyla Türkiye’de ön lisans ve lisans eğitimi almak isteği ile yurt dışından başvuracak öğrenciler için her yıl Çukurova Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Seçme Sınavı (ÇUÖS) yapılmaktadır. ÇUÖS sınavının yanı sıra Üniversite, yabancı öğrenci kabulünde SAT, GCE AL gibi sınavları da kabul etmektedir. Erasmus ve Mevlana değişim programlarına öğrencilerinin başvuru ve kayıt işlemleri, ikili anlaşma ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılmaktadır. Kurumda yabancı uyruklu öğrencilerin toplam öğrencilere oranı halen % 3.6 düzeyindedir. Kurumda ayrıca Uluslararası Öğrenci Koordinasyon Merkezi de bulunmaktadır. Kurumda formal öğrenmeleri tanımlayan süreçler belirlenmekle birlikte, non-formal ve informal öğrenmeleri içeren tanımlamalar bulunmamaktadır.

Kurumda öğrencilerin program tercih sıraları, program bitirme süreleri, başarısızlık oranları ve program değiştirme gibi konularda akademik gelişimlerini izleme yöntemlerinin bulunmaması *gelişmeye açık alan olarak belirlenmiştir.*

Kurumda, öğretim elemanlarının işe alınma ve atanma süreci 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu, ilgili Kanun Hükmünde Kararnameler, Bakanlar Kurulu Kararları, tüzükler ve yönetmeliklere göre yapılmaktadır. Ayrıca Kurumun “Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Kriterleri” de bulunmaktadır. Atama sırasında öğretim elemanlarının alanlarında yetkin kişiler olmasının dikkate alınması kurumun misyon ve hedefleri ile uyumlu olarak değerlendirilmiştir. Kuruma dışarıdan ders vermek üzere öğretim elemanı seçimi ve davet edilme usulleri ise önceden ilan edilmiş kriterlere göre yapılmaktadır. Senato kararı ile belirlenmiş olan bu kriterlere göre öğretim elemanı seçimi akademik birimler tarafından yapılmaktadır. Dışarıdan yapılan ders görevlendirmelerinde, ilgili alanda en az tezli yüksek lisans mezunu olma şartı aranmaktadır.

Akademik personelin sürekli mesleki gelişim etkinliklerine katılmaları için idari ve ekonomik destekler ve tanımlanmış bir şekilde kurumsal çerçevede sürdürülmektedir. Destek, bilimsel çalışmalara aktif olarak katılmak kaydıyla yurt dışı ve yurt içi kongreler için yapılmaktadır. Yurt dışı deneyimi olmayan araştırmacılar için ise 1-3 aylık süreler için “Uluslararası Bilimsel Deneyim Geliştirme Desteği” verilmektedir. Akademik kadrolara yönelik sürekli mesleki gelişim (SMG) programlarına katılım için de idari destek (izin) verilmekte, sürekli mesleki gelişim etkinlikleri çerçevesinde alanında yetkin, tanınmış konuklar Kuruma davet edilmektedir. Tüm bu süreçler BAP Yönergesi’nde tanımlanmıştır. *Akademik personelin sürekli mesleki gelişim etkinliklerine katılmaları için idari ve ekonomik desteklerin kurumsal ve tanımlanmış bir çerçevede sürdürülmesi ve teşvik edilmesi güçlü yan olarak belirlenmiştir.*

Üniversitenin Mediko-sosyal Merkezi’nde psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmeti verilen bir birim bulunmakta olup 2016 yılında 440 öğrenciye hizmet sunmuştur. Ayrıca Madde Bağımlılığı ile Mücadele Komisyonu kurulmuş olup öğrencilere bilgilendirme toplantıları yapılmaktadır.

Kurumda öğrenim gören özel yaklaşım gerektiren mülteci ve uluslararası öğrencilerin görüşleri alınıp değerlendirilmekle beraber, sonuçlar sistematik olarak kayıt altına alınmamaktadır.

Çukurova Üniversitesi Merkezi Kütüphanesi, 10 bin metrekare kapalı alanda hizmet vermekte olup, 725 okuyucu kapasitesine sahiptir. Kütüphane Türkiye’deki 12 Avrupa Birliği Dokümantasyon Merkezi’nden birisidir. Kütüphanede her disipline hizmet verecek çok çeşitli e-kaynak veri tabanlarına erişim sağlanmaktadır. 2016 yılı itibarı ile veri tabanı sayısı 63’dür. Kütüphanedeki basılı süreli yayın 96.182, elektronik süreli yayın ise 47.810’dur. Kütüphane veri tabanlarına ulaşım oranları sürekli gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir. Bu işlemler Çukurova Üniversitesi’nin bilgi kaynaklarına ulaşımında rekabetçi kabiliyetini artırmaktadır.

Kurumda uluslararası öğrenciler için “Uluslararası Öğrenci Merkezi” bulunmaktadır. Merkezde istihdam edilen uzmanlar sayesinde uluslararası öğrencilerin üniversite içi ve dışı sorunlarına çözüm yolları sunulmaktadır. Uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenimleri için Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) kurulmuş ve Türkçe öğretim hizmeti sunulmaktadır.

Üniversitenin toplam arazisi, yerleşke dışındaki 2.000 dekara yakın arazi ile birlikte yaklaşık 20.000 dekadır. Çukurova Üniversitesi’nde farklı kapasitelerde 42 amfi, 496 sınıf, 60 bilgisayar laboratuvarı ve 262 diğer laboratuvar olmak üzere toplam 860 eğitim alanı, atölyeler, tarım alanları, müze, sergi alanı, bireysel çalışma alanları gibi eğitim-öğretimin etkinliğini arttıracak öğrenme ortamları bulunmaktadır. Üniversitede 4.432 öğrenciyi barındıran Kredi ve Yurtlar Kurumu’na bağlı yurtlar yer almaktadır. Ayrıca, 12 adet öğrenci yemekhanesi, 8 adet personel yemekhanesi, 30 adet kantin ve 7 adet kafeterya mevcuttur. Kampüste 3.500 kişi kapasiteli Açık Hava Tiyatrosu’nda konser ve tiyatro gibi etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca kampüste 5.600 metrekare kapalı alana sahip, tribünleri teleskobik ve 3.500 kişi kapasiteli Sakıp Sabancı Spor ve Sergi Sarayı bulunmaktadır. Salonda spor karşılaşmalarının yanı sıra konser ve çeşitli organizasyonlar gerçekleştirilmektedir. Balcalı yerleşkesinde yer alan ve Hacı Ömer Sabancı Vakfı (VAKSA) tarafından yaptırılan, Özdemir Sabancı Kapalı Yüzme Havuzu, bölgenin en modern tesislerinden biri konumundadır. Balcalı Kampüsü’nde ayrıca spor ve jimnastik salonları, çim ve halı futbol sahaları, voleybol, basketbol sahaları, tenis kortları ve atletizm alanlarıyla, Seyhan Baraj Gölü kıyısında bir de kayıkhanesi yer almaktadır. Öğrencilerin ve üniversite personelinin uygun ücret karşılığında yararlanabileceği sağlıklı

yaşam merkezi bulunmaktadır. Üniversitede 2.016 öğrenciye yemek bursu sağlanmaktadır. ÇÜ’de “Öğrenci Kulüpleri Kuruluş, Çalışma Usul Ve Esasları Yönergesi”ne göre kurulmuş olan 49 kulüp bulunmaktadır. Üniversitede yurt ve öğrenci ders çalışma alanları dışında kalan tesislere ulaşımında sorun olmadığı gözlemlenmiştir. Yerleşke içerisinde öğrencilerin internete ulaşımında sorunlar yaşadığı görülmüştür. *Öğrenci gelişimine yönelik sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler için yeterli altyapı ve olanak sağlanması kurumun güçlü yanı olarak belirlenmiştir.*

Üniversite, engelsiz mekân oluşturma konusunda iddialı olduğunu belirtmektedir. Ancak Üniversitenin 43 yıl önce kurulmuş olması ve binalarının eski olması nedeniyle engelli tuvaleti, asansör, bina girişinde rampa yapım çalışmaları halen devam etmektedir. Engelli öğrenciler için gerekli olanakların ve danışmanlığın yürütülmesi amacıyla oluşturulan “Engelli Öğrenciler Birimi” bu çalışmaları organize etmektedir. Engelli öğrencilere sunulan danışmanlık hizmetlerinin eşgüdüm içinde gerçekleştirebilmesi için Çukurova Üniversitesi Senatosu 01.05.2007 tarihli kararı uyarınca, Sağlık Kültür ve Spor Dairesi bünyesinde “Engelli Öğrenci Danışma Birimi” kurulmuştur. Bunların yanı sıra Rektörlüğe bağlı olarak kurulmuş olan “Duyma Engelli ve Özürlüleri Araştırma ve Uygulama Merkezi” işitme engelli bireylere eğitim verecek şekilde donanımına sahiptir. Son olarak, kütüphane yenileme çalışmalarına engelli öğrencilerin yararlanabileceği değişiklikler de yansıtılmaktadır.

Kurum tarafından sunulan hizmet ve desteklerin kalitesi ve etkinliğinin güvence altına alınması için paydaş analizlerinin geri bildirimleri, öğrenci ve eğitimcilerle yapılan iletişim toplantıları sonuçları doğrultusunda düzeltmeler yapılmaya çalışılmaktadır. Fakat bu konuda iç ve dış paydaşlarla yapılan belirli sayıdaki toplantı dışında başka veri kaynağına rastlanmamıştır.

Kurum internet sayfasından yıllara göre idari faaliyet raporlarını, kurumsal mali durum ve beklentiler raporlarını, yatırım programlarını, izleme ve değerlendirme raporlarını yayınlamaktadır. Yıllık bütçenin öğrenim kaynakları ve öğrencilere sunulan destekler açısından yüzde dağılımı stratejik plan çalışmalarında ilgili birimlerin ve iç paydaşların görüşleri alınarak belirlenmektedir.

4. Araştırma ve Geliştirme/Toplumsal Katkı

Çukurova Üniversitesi stratejik plan çalışmaları kalite geliştirmeye yönelik akademik çalışmalarla; eğitim-öğretim, araştırma, yönetim ve idari hizmetler, toplumla ve uluslararası ilişkiler olmak üzere dört faaliyet alanında incelenmiştir. Kurumun araştırma faaliyetlerinin diğer akademik faaliyetler arasında tanımlandığı anlaşılmıştır. Ayrıca kurumun misyon, vizyon, hedef ve temel değerlerinde ve Aday Araştırma Üniversitesi Özdeğerlendirme (AAÜÖ) ve KİDR’de araştırma faaliyetlerine yönelik tanımlamalar mevcuttur.

Çukurova Üniversitesi Misyonunda “yüksek nitelikli araştırma- geliştirme çalışmaları yapmak”; vizyonunda ise “bölgesel insan ve doğal kaynak zenginliğini araştırma-geliştirme ve eğitim faaliyetlerine yansıtarak dünyada tanınan öncü bir üniversite olmak” üzere araştırma faaliyetlerine güçlü bir vurgu yapmıştır. Temel değerlerinde ise “Ar-Ge Faaliyetlerini destekleyerek yenilikçi ürün ve hizmet, ulusal ve bölgesel sorunlara odaklı bilimsel çalışmaları teşvik etmek ve sosyo-ekonomik bilimsel çalışmaları evrensel ilkeler çerçevesinde yürütmek ve gelişmeye yönelik araştırmalar yürütmek” gibi araştırma faaliyetlerinin niteliğine vurgu yapan tanımlamalar mevcuttur. *Üniversite YÖK misyon farklılaşması kapsamında aday araştırma üniversite programında beş yedek üniversite arasında seçilmiş olup bu başarı güçlü yan olarak belirlenmiştir.*

KİDR’de Üniversitenin araştırma ve geliştirmeye yönelik hedefleri ülke ve bölge öncelikleri ile uzun vadeli bilim ve teknoloji politikalarının tespitinde, Türkiye Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK)’nun belirlediği öncelikli alanlar ile uyumlu olduğu anlaşılmıştır. Üniversite Senatosu 2014 yılında öncelikli alanlarını Tarım ve Gıda, Enerji ve Çevre, Malzeme, Moleküler Tıp ve Bölgesel Kalkınma olarak belirlemiştir. *Öncelikli araştırma alanlarının tanımlanmış olması güçlü yan olarak belirlenmiştir.*

BAP’ın temel politikalar ve öncelikler başlığı altında temel amacının; Ülke ekonomisine katkıda bulunacak toplumsal sorunlara çözüm getirecek projelere, alt yapı destek projelerine ve lisansüstü tez projelerine öncelik vermek olduğu belirtilmiştir. Bu amaçla bölge için önemli bir yer tutan yenilenebilir enerji kaynaklarına, petrol boru hattı üzerindeki rafineri, petrokimya ve enerji tesislerine yönelik Kalkınma Bakanlığı,

SANTEZ, TÜBİTAK ve KOSGEB projeleri geliştirilmekte ve sanayinin ihtiyacı olan konularda stratejik projeler yürütülmektedir. Kurumda başta gıda ve madencilik olmak üzere bölgedeki diğer sanayi sektörlerinin de ihtiyaç duyacağı ileri düzeydeki analizleri gerçekleştirecek merkezi bir araştırma laboratuvarı kurulmuştur. Ayrıca Biyoteknoloji Araştırma Merkezi başta tarım sektörü olmak üzere bölgesel kalkınmaya hizmet edecek tohum ve hastalıklarla mücadele amaçlı faaliyetler sürdürmektedir. Üniversite bölge iklim koşullarına uygun subtropik meyve ve bitki yetiştirilmesinde ve başta Çukurova olmak üzere bölge tarımına adapte edilmesinde öncü bir rol üstlenmiştir. Bölgenin demografik ve coğrafi yapısına bağlı olarak ortaya çıkan genetik ve mikrobiyal hastalıklar konusunda üniversite ulusal düzeyde kabul gören bir merkez haline gelmiştir.

Bölgenin jeopolitik konumu gereği başlıca sorunlardan olan göç, yoksulluk ve kalkınma gibi konuların araştırılması ve araştırma sonuçlarının kamu ve özel sektörle paylaşılması üniversitenin öncelikli çalışma alanları arasındadır. Üniversitede, Suriyeli çocukların eğitim sorunları, göç, toplumsal cinsiyet ve ayrımcılık ve kırsal kalkınma gibi konularda son yıllarda araştırmalar yapılmaktadır. Çukurova Üniversitesi, göçle ilgili diğer üniversitelerle AB ya da TÜBİTAK gibi kurumlar tarafından fonlanan projelerle işbirlikleri yapmaktadır. Kurumda bölgesel sosyo-ekonomik, dini ve kültürel sorunlarla ilişkili araştırmalar İlahiyat, İktisadi ve İdari Bilimler, İletişim, Eğitim ve Ziraat Fakültelerindeki akademik kadrolar tarafından yürütülmektedir.

Çukurova Üniversitesi, yerel yönetimler, STK'lar ve Valilik nezdinde araştırma, sunum, eğitim ve benzeri programlar düzenleyerek bölge üretici birlikleri dahil bir çok kurum ile iletişim sağlamaktadır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ulusal kalkınma hedefleri önderliğinde ülke menfaatlerine ve bölge ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Diğer taraftan kurum elde ettiği bazı çıktıları Tarımsal Yayım Haberleşme Uygulama ve Araştırma Merkezi aracılığıyla yaymakta ve çiftçileri bilgilendirmektedir. *Kurumun araştırma politikalarının bölgesel kalkınma planları ile uyumlu olması ve bölgesel kalkınmaya ve bölgesel sağlık sorunlarının tespit ve tedavisine yönelik prosedürler geliştiren altyapısı güçlü araştırma merkezlerinin bulunması güçlü yan olarak belirlenmiştir.*

Üniversitede araştırma ve geliştirme faaliyetleri bölüm laboratuvarları ve araştırma merkezlerinde gerçekleştirilmektedir. Üniversitede 36 adet Uygulama ve Araştırma Merkezi şöyle sıralanmaktadır: Adana Genetik Hastalıkları Tanı ve Tedavi Uygulama ve Araştırma Merkezi (UAM), Aile Planlaması ve İnfertilite UAM, Arkeoloji UAM, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi, Biyoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi (Biyoteknoloji), Botanik Bahçesi UAM, Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi, Çocuk Koruma Araştırma ve Uygulama Merkezi, Duyma Engelli ve Özürlüleri UAM, Gen ve Embriyo Mühendisliği UAM, İstatistik UAM, İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim, UAM, Kadın Sorunları UAM, Kalıtsal Kan Hastalıkları UAM, Kariyer Planlama Araştırma ve Uygulama Merkezi, Makine Alet ve Cihaz Tasarım İmalat UAM, Organ Nakli UAM, Pamuk UAM, Perinatal Tanı UAM, Pozantı Tarımsal UAM, Sağlık UAM, Sağlık Bilimleri Deneysel UAM, Sağlıklı Yaşam ve Spor Bilimleri Araştırma ve Uygulama Merkezi, Sınav UAM, Stratejik UAM, Sualtı UAM, Subtropik Meyveler UAM, Sürekli Eğitim UAM, Tarımsal Yayım Haberleşme UAM, Tropikal Hastalıkları Araştırma Ve Uygulama Merkezi, Türkçe Öğretimi UAM, Tümör Araştırma ve Tedavi UAM, Türkoloji Araştırmaları Merkezi, Uluslararası Öğrenci Koordinasyon UAM, Uzaktan Eğitim UAM ve Uzay Bilimleri ve Güneş Enerjisi UAM.

Ziraat Fakültesi bünyesinde toplam 6.471 dekada Ziraat Fakültesi Araştırma ve Uygulama Çiftliğinde araştırma uygulama alanları, Hayvancılık İşletmesi ve Gıda Şubesi bulunmaktadır. Tıp Fakültesi eğitim-öğretim faaliyetlerinin yanı sıra önemli bir araştırma merkezi niteliğinde olup bölgenin en büyük hastanesine sahiptir. Temel ve Klinik Tıp Bilimleri alanlarında araştırmacılara geniş bir altyapı olanağı sağlamaktadır. Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji, Fizik ve Kimya alanında çeşitli laboratuvar ve cihaz altyapısına sahiptir. Diş Hekimliği, Su Ürünleri ve Mühendislik Fakültelerinde yine çeşitli laboratuvar ve analiz cihazları mevcuttur. Üniversite kampüsünde kurulan Çukurova Teknokent yüze yakın firmaya ev sahipliği yapmaktadır. Çukurova Teknoloji Transfer Ofisi, Tübitak 1601 Teknoloji Transfer Ofislerine Yönelik Hazırlık, Başlangıç ve Kapasite Artırımı Sağlanması ve Uygulanması projesi kapsamında çalışmalarına başlamıştır. Üniversite yukarıda özetlendiği üzere oldukça zengin bir araştırma altyapısına

(cihaz ve laboratuvar) sahiptir. Araştırma altyapısı son yıllarda merkezlere yönlendirilerek erişim kolaylığı sağlanmaya çalışılmaktadır.

Üniversitede, Proje Süreçleri Yönetim Sistemi (BAPSİS) ile bilimsel araştırma projelerine ilişkin izleme ve yönetme süreçleri yürütülmektedir. Bu sistem üzerinden proje başvuruları, hakem değerlendirmeleri, kabul edilen projelerin satın alma işlemleri ile dönemsel raporlamaları takip edilmekte, duyurular ve uyarılar ile iletişim sağlanabilmekte ve proje sonuç işlemleri elektronik ortamda yürütülebilmektedir. BAPSİS yazılımının aynı zamanda AVESİS bilgi sistemi entegrasyonu ile araştırmacıların özgeçmiş bilgilerinin güncellenmesi, projelerden üretilen yayın, patent vb. çıktılarının takibinin sağlanması ve araştırmacıların akademik performanslarına dayalı destek uygulamalarının sistem tarafından değerlendirilmesi takip edilmektedir. Kurum bilimsel araştırma projelerine ilişkin izleme ve yönetme süreçleri yürütmesine karşın değerlendirme ve iyileştirme açısından henüz bir çalışma gözlenmemiştir. Özellikle kurumun tematik alanlar dışındaki devam eden ve edecek olan araştırma faaliyetlerine yönelik bir politikası mevcut değildir.

Çukurova Üniversitesinin araştırma altyapısını geliştirme ve iyileştirmedeki başlıca politikası devlet, sanayi kurum ve kuruluşları ve uluslararası stratejik kurumlar ile işbirliklerini artırmaktır. Aynı zamanda bilime katkı sağlayacak ulusal ve bölgesel sorunlara yönelik alanlarda takım çalışması odaklı, yaratıcı projeler üretme konusunda çalışmalarını sürdürerek bu projelerden gelen destekler ile uluslararası standartlarda akredite olmuş laboratuvarlar oluşturulacaktır. Araştırma altyapısını güçlendirmek/iyileştirmek amacıyla kurum içi/dışı destekli projelerden (AB, BAP, TÜBİTAK, TEYDEB, SANTEZ vb.) faydalanılması başvuru yöntemlerdendir. Ayrıca üniversite birimlerinin kendi imkânları ile üretmiş olduğu mali kaynaklarından (döner sermaye, bağış, hibe, proje vb.) yasal imkânlar çerçevesinde araştırma altyapısının desteklenmesine öncelik verilmesi mevcut uygulama politikalarını oluşturmaktadır. Üniversitenin de büyük ortağı olduğu Çukurova Teknokent'in üniversite ile entegrasyonun artırılması ve Teknoloji Transfer Ofisinin çalışmalarının etkinleştirilmesi ile üniversite-sanayi arasında iş birliklerinin artırılarak mevcut altyapının güçlendirilmesi de hedeflenmiştir. Projeler Birimi Araştırma-Geliştirme ve Projeler Koordinatörlüğü

bünyesinde Üniversite Araştırma Kurulu tarafından alınan stratejik kararların icra edilmesi, projelerin hazırlanması, incelenmesi, yürütülmesi, izlenmesi ve koordinasyonunu sağlamaktadır. Araştırma-Geliştirme ve Projeler Koordinatörlüğü Yönergesi ile araştırma geliştirmede rol alan aktörlerin yetki ve sorumlulukları güvence altına alınmıştır. Kampüs alanı vaziyet planında belirli bir bölge teknopark oluşumu için ayrılmıştır. *Kurumun kampüs içerisinde kurulu ve sürekli büyüyen bir TEKNOKENT'e sahip olması ve Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) kurmuş olması güçlü yan olarak belirlenmiştir. Kurumun Proje Geliştirme ve Koordinasyon Birimi ile TTO arasındaki ilişkiyi yapılandırmaması gelişmeye açık yön olarak belirlenmiştir. Kurumun Fikri Sınai Mülkiyet Hakları (FSMH) yönergesinin olmaması da gelişmeye açık yön olarak belirlenmiştir.*

Üniversite BAP dışında TÜBİTAK, SANTEZ, AB, TAGEM ve Kalkınma Ajansı projeleri ile araştırmaya kaynak sağlamaktadır. 2016 yılında 7 Tübitak, 4 AB, 4 TAGEM ve 1 Kalkınma Ajansı projesi alınmıştır. Kurumda halen 73 Tübitak projesi devam etmektedir. Kurum KİDR ve Öz Değerlendirme Raporu'nda projelerin toplam bütçesini rapor etmiştir. İlgili yıl içinde kurum dışı proje bütçelerinden araştırma için harcanan miktar bilinmemektedir. BAP bütçesi 2016 yılı için 14.233.603,00 TL'dir. Bir yıl hariç, son 5 yılda BAP bütçesi benzer miktarlarda seyretmektedir. TÜBİTAK projelerinin toplam bütçesi 20 MTL, SANTEZ 1.7 MTL, AB 6 MTL, TAGEM 3.3 MTL civarındadır. Projelerin süresi düşünüldüğünde, yıllık dış proje kaynağının 10 MTL civarında olduğu tahmin edilmektedir. Kurumda dış kaynak proje-iç kaynak proje oranı yaklaşık olarak 40:60'dır. Proje bütçe harcamaları kayıt altına alınmakta, proje konusuna ve harcama ilkelerine uygun şekilde harcama yapılması BAPKOM'un aylık düzenli toplantılarıyla ve BAP Koordinatörlüğünce takip edilmektedir. Dış proje kaynaklarının BAP'a göre çok az olduğu, BAP kaynaklarının kesilmesi durumunda üniversite araştırma kapasitesinde sert bir düşüş yaşanacağı açıktır. Kurum dışı ve AB proje sayılarının artırılmasına yönelik politikaların yetersiz olması gelişmeye açık yön olarak belirlenmiştir.

Kurum yakın çevresinden başlayarak, kentsel, bölgesel, ulusal ve küresel kalkınmayı geliştirecek kurumsal katkıları tanımlamıştır. Üniversitenin araştırma hedeflerine ait tüm süreçleri 2015 yılında ayrıntılı olarak belirlediği belirtmektedir.

Ancak hedeflere ulaşmadaki yeterliliğin gözden geçirilmesi için sistematik kalite süreci çalışmaları henüz gerçekleştirilmemiştir. Kalite Koordinatörlüğü'nün oluşturulması çalışması devam etmektedir.

Akademik personelin atanması ve yükseltilmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun ilgili madde hükümleri ile Öğretim Üyeliği'ne Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği'nin ilgili madde hükümleri ve Çukurova Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma İlkelerinin ilgili maddesine göre değerlendirilmektedir. "Atama İlkeleri" ile tanımlanmış akademik faaliyetlerden kazanılan puanlar esas alınarak akademik personelin yetkinliği bu ilkeler çerçevesinde güvence altına alınmıştır. Ayrıca Üniversite akademik performansını yükseltmek için bu ilkeleri revize etmeyi planlamaktadır. Kurum, 50/d kadrosundaki araştırma görevlilerininin 33/a kadrosuna atanma tekliflerinin değerlendirilmesi için fen, sağlık ve sosyal bilimleri alanlarında kriterler oluşturmuş ve bu kriterler Senato tarafından onaylanmıştır. Akademik personel atama kriterlerinin araştırma üniversite misyonunu gerçekleştirmek için yetersiz kaldığı anlaşılmış olup bu durum gelişmeye açık yan olarak belirlenmiştir.

Çukurova Üniversitesi bölgede ilk kurulan üniversitede olması nedeniyle deneyimli öğretim üyesi ve araştırmacı kadrosuna sahiptir. Üniversitenin özellikle yeni yardımcı doçent atmalarında çoğunlukla kendi mezunlarını tercih etmesi; çeşitlilikten ve farklı disiplinleri ve araştırma yöntemlerini tanıma olanağından giderek yoksun kaldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca yapılan incelemede öğretim üyelerinin ve diğer akademik personelin yüzde 90'nının üniversitenin içinden yetiştiği belirlenmiştir. Kurumun içten beslenmeyi sınırlamaya yönelik politikalarının olmaması gelişmeye açık alan olarak belirlenmiştir.

Araştırma kadrosunun yetkinliği, yıllık faaliyet raporlarının değerlendirilmesi ile yapılmaktadır. Yayın ve projeler üzerinden araştırma kadrosunun yetkinliği ölçülmekte ve değerlendirilmektedir. Üniversitede 2014 yılında kullanılmaya başlanan Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) ile akademik etkinliklerin envanterinin çıkarılması, kurum, birim, bölüm ve kişi performanslarının ölçülerek değerlendirilebilmesi ve sürdürülebilir bir kalite güvence sisteminin oluşturulması sağlanmıştır. Ayrıca bilimsel araştırmalar için verilen destekler BAPSİS otomasyon programı ile takip edilmektedir. AVESİS ve

BAPSİS otomasyon sisteminden veriler görülebilmektedir. Öğretim üyesi başına SCI, SSCI ve A&HCI endeksli dergilerde makale sayısı son 3 yılda ortalama yıllık 0.64'dür. Öğretim üyesi başına uluslararası işbirliği ile yapılan SCI, SSCI ve A&HCI endeksli dergilerde ortalama yıllık makale sayısı ise 0.2'dir. Diğer performans ölçümleri de incelendiğinde Üniversitenin öğretim üyesi üretkenliğini artırması gerektiği açıktır. Bunun nasıl başarılacağına yönelik bir yöntem henüz oluşmamıştır.

“Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi” kapsamında öğretim üyelerinin yetkinliğini artırmaya yönelik destekler sağlanmaktadır. Ayrıca araştırmacılar yıl bazında yapmış oldukları uluslararası yayınlar için BAPKOM tarafından belirlenen miktarlarda, araştırmacıların yeni hazırlayacakları BAP projelerinde kullanmak üzere maddi olarak desteklenmektedir. Ayrıca araştırma faaliyetlerinde laboratuvar altyapılarının kullanılması, bilimsel etkinliklere katılımın teşvik edilmesi ve görevlendirmelerin yapılması ile de araştırmacılar desteklenmektedir.

Kurumun araştırma ve geliştirmeye yönelik politikaları Türkiye Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK)'nun belirlediği öncelikli alanlar ile uyumlu olarak saptanmıştır. Kurumun özellikle üniversite-sanayi işbirliği projeleri ve teknoloji transferine yönelik politikaları öne çıkarmaya başladığı görülmektedir. Bu amaçla, farklı disiplinler ve disiplinler arası doktora programları artırılmış, temel araştırmaların yanı sıra teknolojiye yönelik, katma değeri yüksek çalışmalara öncelik verilmiştir. Kurum BAP desteklerini akademisyenlerin performansları ile ilişkilendirmiştir. Diğer taraftan mevcut öncelikli çalışma alanlarını belirlemiş, Öncelikli Alan Projeleri (OAP) daha yüksek bütçe ile desteklenmektedir.

Kurumun araştırma politikalarının genel çerçevesini oluşturmak amacıyla Enerji ve Çevre, Malzeme, Tarım ve Gıda, Sağlık ve Bölgesel Sosyo-Ekonomik konulu araştırmalar olmak üzere öncelikli alanlar belirlemiştir. Bu bağlamda kaynakların daha etkin kullanımı ve merkezileştirilmesi amacıyla belirlenen tematik alanlara yönelik hizmet veren Biyoteknoloji Merkezi (2007), Merkezi Araştırma Laboratuvarı (2014), Adana Genetik Hastalıkları Tanı, Tedavi, Araştırma ve Uygulama Merkezi (2017), Botanik Bahçesi Uygulama ve Araştırma Merkezi (2013), İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi (2016), Subtropik Meyveler Uygulama ve Araştırma

Merkezi (1990), Stratejik Uygulama ve Araştırma Merkezi, Kalıtsal Kan Hastalıkları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Tropikal Hastalıkları Araştırma ve Uygulama Merkezi, Uzay Bilimleri ve Güneş Enerjisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (1991), Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Sağlıklı Yaşam ve Spor Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi gibi merkezler kurmuştur. Bu merkezlerden bazıları oldukça güçlü bir makine-teçhizat ve işgücü altyapısı içermekte olup bölge ve ülke sorunlarına yönelik çözüm üretebilme potansiyeline sahiptir.

Kurum, mevcut durum analizi yapmak ve ileriye dönük etkin araştırmaya yönelik strateji ve hedefler geliştirebilmek amacıyla kurumsal özdeğerlendirme çalışmaları yapmaktadır. Bu amaçla 2006 yılında Çukurova Üniversitesi Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Kurulu oluşturulmuştur. Çukurova Üniversitesi'nin eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin değerlendirilmesi, kalitenin geliştirilmesi, bağımsız dış değerlendirme sürecine yönelik çalışmalara ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Yıllık faaliyet raporları ilgili yasal mevzuat çerçevesinde her yıl ilgili birimlerden toplanmaktadır. Ancak bu değerlendirme ve ölçümlerin sistematik olarak yapıldığı ve geriye dönük iyileştirmeler için kullanıldığı bir çıktı oluşturulmamıştır. Bu durum kurumun geliştirmeye açık yönü olarak belirlenmiştir.

Kurumda elde edilen araştırma sonuçları, ulusal/uluslararası dergilerde yayınlanarak ve bilimsel toplantılarda sunularak paylaşılmaktadır. Kurumda ULAKBİM'ce taranan ÇÜ Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi, ÇÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, ÇÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi, ÇÜ Tıp Fakültesi Dergisi, ÇÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, ÇÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, ÇÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, ÇÜ Ziraat Fakültesi Dergisi, Geosound ve Archives Medical Review Journal aracılığıyla olmak üzere birçok farklı alanda elde edilen bilimsel bilgi birikimi paydaşlarla paylaşılmaktadır. Bilimsel dergilerin yanı sıra, Tarımsal Yayım Haberleşme Araştırma Uygulama Merkezi geliştirilen yeni tarım tekniklerini çiftçilerle paylaşım uygulama sonuçlarını ilgili araştırma kuruluşlarına aktarmaktadır. Ayrıca, Araştırma ve Uygulama merkezleri kendi alanlarına özel panel ve toplantılar yaparak kamuoyunu bilgilendirmektedir. Bu projeler sonucunda paydaş kurum/kuruluşlara bilgi transferi gerçekleştirilmektedir.

Kurum öncelikli alanlardan bir tanesini Tarım ve Gıda olarak belirlemiş ve Gıda Güvenliği ve Kalitesi, Toprak ve Su Kaynakları, Islah ve Biyoteknoloji ile Sürdürülebilir Balıkçılık alt başlıklarını tanımlamıştır. Kurumun etkinlik alanının önemli bir kısmı, çoğunluğu Adana ilinde almak üzere, İçel ve Osmaniye illerinde de uzantıları bulunan, dünyanın en verimli ovalarından biri olan Çukurova üzerinde yer almaktadır. Üniversite köklü ve güçlü akademik kadrosu olan başta Ziraat Fakültesi olmak üzere Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Çukurova’da tarımın geliştirilmesi, verimin artırılması, yeni türlerin bölgeye adaptasyonu ve hastalıklarla mücadele olmak üzere birçok alanda araştırma faaliyetlerini sürdürmekte ve sonuçlarını kamuoyu ile paylaşmaktadır.

Kurumun bir diğer öncelikli alanı Sağlık olup bu alanda; Moleküler Tıp, Kanser Araştırma, Toplum Sağlığı, Yeni Cerrahi Teknikler, Farmasötik Biyoteknoloji ve İlaç Tasarımı olarak altı farklı alt alan tanımlanmıştır. Kurum sağlık araştırmalarında ulusal ve uluslararası projeler ve işbirlikleri yapmakta ve sonucunda ortaya çıkan yeni yaklaşımları önemsemektedir. Kurumda sağlık alanında faaliyet gösteren Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık ve Sağlık Bilimleri Fakülteleri bulunmaktadır. Diğer taraftan Mühendislik, Fen Edebiyat ve Araştırma-Uygulama Merkezlerinde, sağlık veya Fen Bilimleri Enstitüleri çatıları altındaki çok disiplinli anabilim dallarında sağlık alanında kapsamlı araştırmalar yürütülmektedir. Kampüs içinde yer alan Teknopark öncelikli olarak sağlık alanında öğretim üyelerinin fikir ve çalışmalarını ürüne dönüştürme konusunda çok önemli bir avantaj sağlamaktadır. Moleküler tıp alanında ise özellikle bölgede erken tanı ve tedavisinde zorluk yaşanan kompleks, multigenetik hastalıkların etiyopatogenezinin ortaya çıkarılması hedeflenmektedir. Bu hastalıklar için spesifisitesi ve sensitivitesi yüksek yeni biyobelirteçlerin geliştirilmesi, gen tedavilerini geliştirecek araştırmalar ile etkinliği yüksek tedavi yöntemlerinin oluşturulması amaçlanmaktadır. Kurumda yürütülen çok disiplinli çalışmalar ile dışa bağımlılığın azaltılması, katma değer ve yaygın etki sağlanması, bölgesel ve ulusal ekonomik gelişmenin artırılması hedeflenmektedir.

Kurum bir diğer öncelikli araştırma alanını Enerji ve Çevre olarak belirlemiştir. Çukurova Üniversitesi bölgenin bir enerji üssü olma planını göz önünde bulundurarak kamu ve özel sektörle birlikte Ar-Ge faaliyetleri yürütebileceği Araştırma Uygulama

Merkezi ve birim laboratuvarlarını kurmaya özen göstermiştir. Yapılacak işbirliklerinin ekonomik veriye dönüşme potansiyeli oldukça yüksektir.

Malzeme alanı bir diğer öncelikli araştırma alanı olarak seçilmiş olup; Biyo Malzemeler, Nano Malzemeler, Polimerler, Metalik Malzemeler ve Kompozit Malzemeler alt başlıkları tanımlanmıştır. Vizyon 2023 ve Çukurova Bölge Kalkınma Planı'nda, Adana'da rekabet için strateji belirlenmesi çalışmalarında (RIS ADANA) bölgesel kalkınma ve rekabetçilikte malzeme araştırmalarının öne çıkması ile birlikte, valilik, yerel yönetimler, özel sektör ve kurum arasında 28 Aralık 2015 tarihinde protokol imzalanmıştır.

Kurum öncelikli olarak bölgesel kalkınmaya odaklanmıştır. Ulusal ve uluslararası işbirliğine açık ve teşvik edici uygulamaları hayata geçiren bir üniversite niteliği taşımaktadır. Kentsel, bölgesel, ulusal ve küresel kalkınmayı geliştirecek kurumsal katkı sunabileceği alanları tanımlamış ve yatırım politikasını bunlara göre belirlemiştir. Bu politikaları bölgesel ve ulusal kalkınma planlarını dikkatle saptamış ve bunlardan hangisini kurumun öncelikli araştırma alanı seçeceğini belirlemek için öncelikli olarak mevcut araştırma altyapısı ve insan gücünü göz önünde bulundurmuştur.

Kurum birimlerde araştırmacıların araştırma performanslarını ölçmeye ve değerlendirmeye yönelik bilim, araştırma ve yayın komisyonları oluşturmuştur. Araştırma yönetimini, Rektör ve ilgili Rektör Yardımcılığına bağlı Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu (BAPKOM), Proje Geliştirme ve Koordinasyon Birimi ve Fakültelerdeki uzmanlık grupları tarafından gerçekleştirmektedir. Araştırma projelerinin idari ve mali süreçleri web tabanlı bir yazılım olan BAPSİS programı ile Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından izlenmektedir. Kurum adresli yayınların önemli bir kısmı dergilerin getirdiği yayın hakkı kısıtlamaları gereğince kurumun web sayfasında tam metin olarak yayımlanamamaktadır. Ancak akademisyenlerin özgeçmiş sayfalarında bu yayınların künyelerine ulaşmak mümkündür. Kurumun bir özgeçmiş bilgileri giriş veri tabanı bulunmakla birlikte akademik verilerin belirli periyotlarda güncellenmesinin sağlandığı bir sistem bulunmamaktadır. Bu durum kurumun gelişmeye açık yönü olarak değerlendirilmiştir.

Kurum kurmuş olduğu sistem üzerinden proje başvuruları, hakem değerlendirmeleri, kabul edilen projelerin satın alma işlemleri ile dönemsel raporlamaları takip etmekte, duyurular ve uyarılar ile iletişim sağlamak ve proje sonuç işlemlerini BAPSİS ile elektronik ortamda yürütmektedir. Bu sistem, akademik, idari ve mali süreçlerin yönetimi için çok sayıda modül ve alt sistem içermektedir. BAPSİS yazılımı aynı zamanda özgeçmiş yazılımı (AVESİS) bilgi sistemine entegre edilmiş olup, araştırmacıların özgeçmiş bilgilerinin güncellenmesi, projelerden üretilen yayın, patent vb. çıktılarının takibinin sağlanması ve araştırmacıların akademik performanslarına dayalı destek uygulamalarının sistem tarafından değerlendirilmesi yapılabilmektedir.

5. Yönetim sistemi

Kurumun Yönetim Sistemine KİDR’de geniş bir şekilde yer verilmektedir. İdari yapılanmanın temeli 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümleri çerçevesinde Rektör, Senato ve Yönetim Kurulundan oluşmaktadır. Ayrıca 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen yeni yönetim anlayışının temelinde, katılımcılık, hesap verebilirlik, saydamlık, açıklık, stratejik yönetim, risk yönetimi, iç kontrol, iç denetim, performans yönetimi, bilgiye dayalı yönetim gibi temel kavramlar yer almaktadır.

Kurum, eğitim-öğretim ve araştırma süreçlerinin yönetimi dâhil olmak üzere yönetim ve idari yapısını yasalara uygun olarak tanımlamıştır.

Üniversitenin yönetim ve idari yapılanmasını 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu, Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 1982 Anayasası’nın 130., 131. ve 132. maddeleri oluşturmaktadır. Ayrıca 24.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamuda mali yönetim ve kontrol sistemi, Avrupa Birliği normlarına uygun hale getirilmesi için çalışmalar yapılmıştır.

Üniversitenin akademik ve idari organizasyon şemaları web sayfasında yer almaktadır. Üniversitede Rektör Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu yapılanmasına ek

olarak 3 rektör yardımcısı, biri başdanışman olmak üzere üç rektör danışmanı bulunmaktadır.

Üniversite 17 fakültesi ve 4 enstitüsü olduğunu bildirmiştir. Üniversitenin bünyesinde ayrıca bir Devlet Konservatuarı, 4 Yüksekokul, 12 Meslek Yüksekokulu ve 36 Araştırma Uygulama Merkezi bulunmaktadır. Meslek yüksekokulları sayı fazlalığının araştırma üniversitesi misyon ve vizyonu ile nasıl bağdaştırıldığı açık değildir. Araştırma merkezinin tümünün aktif olmadığı gözlenmiştir. *Üniversitenin kurmuş olduğu meslek yüksekokullarını bölgedeki üniversitelere devretmiş ve bölgede üniversite kurulmasında etkin rol oynamış olması güçlü yönü olarak değerlendirilmiştir.*

Çukurova Üniversitesinin Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği ve ilgili mevzuatın gerektirdiği yapılanma ve kurullar dışında Eğitim Komisyonu, Mükemmeliyet Merkezi vb. ilave veya farklı bir yapılanması mevcut değildir.

Üniversitenin yönetimi stratejik plan çerçevesinde gerçekleştirilmekte olup 2015 yılından itibaren süreç yönetimi uygulamasına geçilmiştir. Stratejik plan en son 2014-2018 dönemi için hazırlanmış, bu planın hazırlanmasında daha önce yapılmış olan çalışmalardan yararlanılmıştır.

“İç Kontrol Grubunun” çalışmaları sonucunda 11 adet ana süreç, 45 adet süreç ve 487 adet detay süreç belirlenmiş ve belirlenen detay süreçlere yönelik “İş Akış Şemaları” %90 oranında tanımlanmıştır. Kurumun eğitim-öğretim, araştırma, topluma hizmet süreçlerinin birbirleri ile ve idari ve destek süreçleri ile bağlantısını sağlayacak bir bilgi yönetim sistemi alt yapısı bulunmamaktadır. Ancak bu konuda çalışmalar yapıldığı öğrenilmiştir.

Kurumda görev tanımlarının hazırlanması ve süreçlerin kontrolü çalışmaları başlatılmış olmakla birlikte iş yükü dağılımının hesaplanması ve adil dağılımı ve iş güvenliği konularında ayrıntılı çalışma gözlenmemiştir. *Kurumun raporunda birim içi üst ve alt kademeler arasında geribildirim süreçlerinin yetersizliğini geliştirmeye açık yön olarak bildirilmesi olası olumsuz olaylar karşısında tedbir almak açısından da önemli bulunmuştur.*

Kurumda iç kontrol standartlarına uyum eylem planı uygulanmaktadır. “İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu” (İKİYK) tarafından “İç Kontrol Standartlarına Uyum

Eylem Planı” (İKSUEP) hazırlamıştır. 2017-2018 İKSUEP’e web sayfasından ulaşılmaktadır. 2015 yılında 18 standart, 79 genel şart altında toplam 111 eylem ve faaliyet belirlenmiştir. 2016 yılı eylemlerinin uygulama sonuçlarının değerlendirmesinde ise 60 eylemden 18 eylemin tamamlandığını, 42 eylemin tamamlanamadığı tespit edilmiştir. Kurum kendi raporunda yönetim sistemi ve organizasyonel süreçler açısından iç kontrol standartlarında istenilen hedeflere ulaşamamasını gelişmeye açık yön olarak bildirmiştir. *İç kontrol ve iç denetim sisteminin alt birimlere kadar yeterince ulaşamamış olması kurumun gelişime açık yönü olarak değerlendirilmiştir.*

Üniversitenin akademik ve idari personel politikasıyla ilgili çalışmalar yapma, personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili önerilerde bulunma, üniversite personelini atama, özlük ve emeklilik ile ilgili işlemleri yürütme, idari personelin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenleme ve uygulama görevleri Personel Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilmektedir

Üniversitenin 2.564 akademik kadro tahsisi bulunmakta olup bu kadroların 2.156’sı dolu 408’i boştur. Mevcut yasal mevzuatın yanı sıra akademik personel atamaları ÇÜ Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama İlkeleri doğrultusunda yapılmaktadır. Akademik personelin atanmasının ilgili kurulların önerisi ile eğitim öğretim hedefleri göz önüne alınarak yapılmaktadır. Üniversitenin mevcut atama yükseltme yönergesinde araştırma üniversitesi misyon ve vizyonunu destekleyen kriterler gözlenmemiştir. *Ayrıca kurumun içten beslenmeyi önleyecek akademik atama yükseltme politikalarının olmadığı tespit edilmiş ve araştırma misyon ve vizyonu doğrultusunda gelişime açık yönü olarak değerlendirilmiştir.*

İdari şemada Rektöre bağlı Genel Sekreterlik, iki Genel Sekreter Yardımcısı ve Genel Sekreterliğe bağlı 8 Daire Başkanı, 1 Hukuk Müşaviri, 17 Fakülte Sekreteri, 20 Şube Müdürü, 18 Yüksekokul Sekreteri ve ayrıca 5 İç Denetçi bulunmaktadır. Üniversitenin 3.704 idari kadro tahsisinden 2.401’i dolu 1.303’ü boştur. Ayrıca 101 Sözleşmeli Personel, 132 İşçi ve 16 geçici işçi ile birlikte toplam dolu idari kadro sayısı 2.650’dir.

Akademik ve idari personel için ayrı ayrı iç paydaş toplantıları ve anket çalışmaları yapılmıştır. Uzun bir aradan sonra "Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği

Sınavları" 2014 yılında yapılmış ve 3 Aralık 2017'de yeni bir sınav daha yapılması planlanmıştır. Belirli bir süre idari personelin atama yükseltmelerindeki sorun münhal kadro açılarak giderilmeye çalışılmıştır. Çözüm amacı ile İdari personelin üniversitenin misyon, vizyon ve hedefleri doğrultusunda akademik personel ile ortak pozitif algıya ve yönetime sahip olarak katkılarını sağlamak üzere Personel Daire Başkanlığı bünyesinde Eğitim Şube Müdürlüğü kurulduğu bildirilmiştir.

Kurumda idari personelin etkinlik denetimi “personel başı birim çıktıklarına” uygun olarak yapılmaktadır. Personel denetimi süreç kontrolüne paralel olarak yapılmakta ve her işlem bir öncekinin kontrolünü sağlayacak şekilde planlanmaktadır. Örneğin malî işlemlerin yürütülmesinde görev alanlar, yapacakları işlemde önceki işlemleri de kontrol etmektedirler. İdari personel evrakları cevaplama ve sonuçlandırma düzeyine göre EBYS üzerinden izlenmektedir. Yeni atanan aday memurlara hizmet içi eğitim programları düzenlenmektedir. İKSUEP kapsamında kurulan “İnsan Kaynakları Komisyonu” personel sisteminin mevcut durum analizini yapmakta ve insan kaynakları yönetimini idarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesine ve mesleki yeterliliğe uygun hale getirmek üzere çalışmaktadır.

Harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı (SGDB) tarafından “Ön Mali Kontrol İşlemlerine İlişkin Yönergeye uygun olarak yapılmaktadır. Kurum ayrıca “Hassas Görevler Kılavuzu” hazırlamıştır. Ön mali kontrol için limit aranmamaktadır. Üniversite mali işlemlerin merkezi bilgi sistemleri aracılığı ile gerçekleştirilmesini ve limite bakılmaksızın tüm ihalelerin ön mali kontrole tabi tutulmasını güçlü yönü olarak görmektedir. 2006 yılından bu yana yapılmakta olan iç denetim raporları şeffaflık ilkesine uygun olarak web sayfasında yer almaktadır.

Araştırma üniversitesi misyonuna yönelik olarak bilimsel araştırma projelerinin finansmanı döner sermayeden elde edilen gelirlerin % 5'i, tezsiz yüksek lisans programlarından elde edilen gelirlerin % 30'u, hazine yardımları, özel ve kamu kuruluşlarından alınan bağış ve yardımlar ile karşılanmaktadır.

Üniversitenin taşınır kaynaklarının kayıt, takip ve raporlama işlemleri “Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi” üzerinden yapılmaktadır. Kuruma ait arazi ve arsalar ise 251, 252 ve 990 hesaplarından takip edilmektedir.

Üniversite bünyesinde yürütülmekte olan faaliyet ve süreçlere yönelik veri toplama, analiz ve raporlamalar için çeşitli bilgi yönetim sistemleri Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir Üniversitenin veri toplama ve analiz için farklı ve birbirinden bağımsız bilgi yönetim sistemleri bulunmaktadır. Bunlar:

1. Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS): akademik performans yönetim modelini de içeren bir sistemdir

2. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): her türlü dokümantasyonun, üretim aşamasından nihai aşamasına kadar olan süreçte arşivlenmesini ve yönetilmesini sağlayan sistemdir. Aktif bir şekilde kullanılmasını üniversite güçlü yönü olarak bildirmiştir.

3. Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi (ÇÜBİS): Öğrencilerin ilk kayıt aşamasından mezuniyet aşamasına kadar olan süreçte öğrencilik faaliyetlerine ilişkin tüm verilerin kayıt altına alındığı sistemdir.

4. Proje Süreçleri Yönetim Sistemi (BAPSİS): Bilimsel Araştırma Projelerinin proje başvuru aşamasından sonuçlandırılmasına kadar olan bütün süreçlerinin elektronik ortamda yürütülmesini sağlayan bir otomasyon sistemidir

5. Eğitim Öğretim Bilgi Sistemi (EÖBS): Akademik programlara ilişkin eğitim amaçları, hedefleri ve program yeterlikleri, eğitim programlarındaki ders planları, derslerin amaç, öğrenme çıktıları, izlencesi, değerlendirme bileşenleri gibi detaylı ders bilgilerini içerir. Ayrıca üniversitenin eğitim ve öğretim süreçlerinin değerlendirilmesine yönelik anketler ve öğretim üyelerine yönelik yapılan hizmet içi eğitim dokümanları yine bu sistem üzerinde yer alır.

6. Özlük Yönetim Sistemi: Akademik ve idari personelin tüm kayıtlarının tutulduğu (birim, bölüm, aile bilgileri ile akademik aşama, idari görev vb.) ve istenilen kriterlere uygun raporlamaların yapıldığı bir sistemdir.

7. Mekan ve Network Yönetim Bilgi Sistemi: Eğitim ve öğretim hizmeti verilen tüm mekanların (derslik, laboratuvar vb.) içerisinde yer alan donanımların (bilgisayar, projeksiyon, tepegöz vb.) raporlanabildiği ve kampüste yer alan kablolu ve kablosuz cihazların, aktif ve pasiflik durumlarının online olarak raporlanabildiği sistemdir.

8. Kütüphane Otomasyon Sistemi: Öğrenci ve öğretim elemanlarının kütüphaneden yararlanmasını, yayınları taramasını, elektronik ve basılı kaynaklara ulaşılmasını sağlayan sistemdir.

Üniversitenin Mezunlar Derneği ve bazı fakültelerde mezunlara yönelik faaliyetler olmakla birlikte mezun takip sisteminin geliştirilmesi ve bu konu ilgili veri tabanı oluşturulması planlanmaktadır.

Kalite güvencesi bilgi sistemi, kurumun belirlediği anahtar performans göstergelerini izlemektedir. Bilgi Yönetim Sistemi kalite süreçleri ile ilişkilidir ancak sistemde insan kaynakları, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerinin entegrasyonu sağlanmamıştır. Mevcut sistemlerin birbirinden bağımsız olması nedeni ile mükerrer veri girişi olabileceği bunun işlevselliği azaltabileceği düşünülmektedir. *Kurum kendi raporunda merkezi takip sistemi kurulma gereksinimini gelişmeye açık yan olarak bildirmiştir.*

Kurumsal iç ve dış değerlendirme sürecine yönelik bilgiler periyodik olarak tüm birimlerden hem yazılı hem de dijital ortamda toplanmaktadır. Üniversite iç değerlendirme raporlarını yıllık olarak hazırlamakta, Yükseköğretim Kalite Kuruluna iletmekte ve web sayfasından yayınlamaktadır.

Kuruma ait tüm veriler Bilgi İşlem Daire Başkanlığı bünyesindeki sunucular üzerinde yer almaktadır. Bilgi güvenliği için alınan tedbirler arasında; sunucularda kullanıcı erişim yetkileri ve ağ erişim yetkilerinin tanımlanması, kullanıcı şifrelerinin veri tabanlarında kriptolu olarak saklanması, veri tabanlarına olan erişimin yetki tabanlı olarak yapılması ve log kayıtlarının tutulması, sunucuların antivirüs yazılımları ile korunması, tüm bilgi sistemlerine erişim ve güvenlik için güvenlik duvarları bulunması ve ayrıca veri yedekleme ünitesi bulunması şeklinde sayılabilir.

İyileştirme amacı ile mevcut sistem odası ve süreçlerin ISO 27001 standartlarına uygun olarak yenilenmesi ve felaket durumları için farklı bir lokasyonda felaket kurtarma merkezi kurulması planlandığı öğrenilmiştir. Kurum dışından alınan idari ve/veya destek hizmetlerinin tedarik sürecine ilişkin mevcut yasal mevzuat hükümlerine uygun hareket edilmektedir.

Üniversite, kurum dışından alınan hizmetlerin uygunluğunu, kalitesini ve sürekliliğini, tedarikçi firma ile tip sözleşme imzalayarak ve alınan hizmeti muayene kabul komisyonundan geçirerek güvence altına almaya çalışmaktadır. Tip sözleşmede boş bırakılan veya dipnota alınan hususlar, işin özelliğine ve sözleşme türüne göre mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde düzenlenmektedir. Kabule engel bir durum bulunmadığına muayene ve kabul komisyonu gerekli incelemeleri yaparak karar vermektedir. Ayrıca, yüklenici firmalardan sözleşme tutarının %6'sından aşağı olmamak şartıyla teminat alınmaktadır.

Üniversite kamuoyunu aşağıdaki yollarla bilgilendirmektedir:

1. Genel Sekreterlik altında kurulan “Bilgi Edinme Birimi”,
2. SDBG'nin internet sitesinde yayınlanan yıllık faaliyet raporları,
3. Web sitesinden duyurulan Performans Programı, Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu, Yatırım İzleme ve Değerlendirme Raporu ve mali tablolar,
4. Sosyal paylaşım siteleri twitter ve facebook,
5. Haber Merkezinin sağladığı verilerin e-bülten ve kampüs haber olarak paylaşılmasıdır

Ayrıca eksikleri bulunmakla birlikte eğitim öğretim faaliyetleri ilgili fakülte ve yüksekokul web siteleri ile bilgi paketinden, faaliyette olan araştırma merkezlerinin faaliyet raporları ise kendi web sitelerinden izlenebilmektedir.

Yukarıda bahsedilen yapılanmaların her birinin kendi içerisinde süreçleri tanımlanmış olup kurum kamuoyuna sunduğu bilgilerin tarafsızlığını ve nesnellliğini bu yolla güvence altına almaktadır.

Kalite Komisyonu tarafından Üniversitenin, kalite güvencesi sistemini, iç ve dış paydaş analizini, eğitim, araştırma ve yönetim alanlarında görüş almak için en son 2016 yılında yapmış olup yıllık bir periyod belirtilmemiştir. Kurum yönetim ve idari sistemini, yöneticilerinin liderlik özelliklerini ve verimliliklerini ölçmek ve izlemek için de planlar yapmaktadır. Bu alan *gelişmeye açık yön olarak tespit edilmiştir.*

Kurum, Yönetim ve idari yapılanmasında, paydaşlarla katılımcı ve işbirliğine dayalı bir yönetim modeli izlemektedir. Kurumsal karar aşamalarında, ilgili paydaşlar

sürece dâhil olmaktadır. Bilgilendirme, danışma ve katılım süreçleri hayata geçirilmektedir. Strateji oluşturmada kalite anlayışı temelinde anketler vb. araçlar ile paydaşların görüşlerine başvurulmaktadır.

Üniversite 2014-2018 Dönemi Stratejik Planında “Yasal çerçeve içinde demokratik bir yönetim anlayışının sağlayacağı şeffaflık ve hesap verilebilirlik” ilkesini temel değer olarak tüm üniversite çalışanlarına ve kamuoyuna duyurmuştur. Bunu sağlayabilmek için en önemli politikalarından biri Üniversitenin Yönetim Kurulu ve Senato kararlarının web sayfasında kamuoyu ve üniversite çalışanları ile paylaşılmasıdır. Bunun yanında yapılan ihaleler, süreçleri ve sonuçları ile birlikte web sayfasından takip edilebilmektedir.

Üniversitenin misyon ve hedeflerine ulaşmak için kalite güvencesi ve iç değerlendirme süreçlerini tasarladığı ve izlediği, sürekli iyileştirme hedeflerinin olduğu dikkat çekmektedir. Kurumun, "Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşma Projesi" kapsamında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı YÖK tarafından belirlenen Araştırma ve Aday Araştırma Üniversiteleri arasında bulunması önemli bir başarı ölçütü olarak değerlendirilmektedir.

Toplumla koordinasyonun artırılması ihtiyacı ise raporda gelişmeye açık yan olarak bildirilmiştir. Bu koordinasyonun etkin şekilde sağlanmasının üniversitenin ve toplumun gelişimine önemli katkıları olacaktır.

6. Sonuç ve Öneriler

Yükseköğretim Kalite Kurulu adına Çukurova Üniversitesi dış değerlendirme sürecinde görevlendirilen değerlendirme takımımız dış değerlendirme ölçütleri kapsamında ilgili yükseköğretim kurumunu objektif ölçütlerle değerlendirmiştir.

Kurumun güçlü bir tarihsel geçmişinin ve alışkanlıklarının bulunması, üniversitede huzurlu ve özgür çalışma ortamının sağlanmış olması, yöneticilerin kurum içi kalite kültürü farkındalığı oluşturma konusundaki yüksek motivasyonları, akademik personelinin kalite çalışmalarını yüksek sahiplenme düzeyi, birim bazlı akreditasyon çalışmalarını sürdürüyor ve destekliyor olması, dış paydaşları ile iyi ilişkiler kurmuş

olması, işyeri staj uygulamasına geçmiş olması, farkındalığının yüksek olması ve sürdürülmesine önem vermesi, AKTS etiketi ve diploma eki etiketi almış olması, personelin mesleki gelişim etkinliklerine katılmaları için idari ve ekonomik desteklerin kurumsal ve tanımlanmış bir çerçevede sürdürülmesi ve teşvik edilmesi, öğrenci gelişimine yönelik sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler için yeterli altyapı ve olanak sağlanması, özel yaklaşım gerektiren öğrencilere yönelik faaliyetlerin bulunması, öncelikli araştırma alanlarının tanımlanmış olması, araştırma politikalarının bölgesel kalkınma planları ile uyumlu olması, bölgesel kalkınmaya ve bölgesel sağlık sorunlarının tespit ve tedavisine yönelik prosedürler geliştiren altyapısı güçlü araştırma merkezlerinin bulunması, kampüs içerisinde kurulu ve sürekli büyüyen bir teknokente sahip olması, TTO'nun kurulmuş olması ve YÖK misyon farklılaşması programında aday araştırma üniversitesi olarak seçilmiş olması kurumun güçlü yanları olarak belirlenmiştir.

İç kontrol ve iç denetim sisteminin alt birimlere yeterince ulaşmaması, stratejik plan, performans programı ve bütçe arasındaki ilişkinin fonksiyonel bir şekilde tanımlanmamış olması, otomasyon sistemi ile elde edilen verilerin akademik ve idari hizmetlerin kalitesinin artırılmasında yeterince kullanılmıyor olması, işlevsel bir mezun takip sisteminin olmaması, bazı fakültelerde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının yüksek olması, eğiticilerin eğitimi programının 2 fakülte dışında sistematik olarak uygulanmıyor olması, bazı bölümlerde seçmeli ders almada güçlüklerle karşılaşılıyor olması, öğrencilerin program tercih sıraları, program bitirme süreleri, başarısızlık oranları ve program değiştirme gibi akademik gelişimlerini izleyen ve sonuçları iyileştirme için kullanılan sistematik yöntemlerin bulunmaması, bazı bölümlerde etkin danışmanlık hizmeti sunumunda aksaklıklar olması, Proje Geliştirme ve Koordinasyon Birimi ile TTO arasındaki ilişkiyi yapılandırmaması, FSMH yönergesinin olmaması, kurum dışı ve AB proje sayılarının artırılmasına yönelik politikaların yetersiz olması, içten beslenmeyi sınırlamaya yönelik politikalarının olmaması ve Akademik ve idari yönetim kadrosunun liderlik özellikleri ve yetkinliğini ölçebilecek bir sistemin bulunmaması ise kurumun gelişmeye açık yönleri olarak belirlenmiştir.